

Lars Green

Berra

Du & jag

ett uppslag att stanna vid

Om en skiva/ Glitter, glögg och rock'n'roll

► Jag har den här LP:n i röd vinyl, bara det räcker långt. Det här är Emi-stallets tyngsta artister som sjunger julmusik; **Ulf Lundells** "God jul, är det när hemma", **Magnus Lindbergs** "Snön den faller vit", "Rudolf med röda mulen" med **Janne Andersson Pop** och **Laila Hanssons** **Magnus Ihreskog**, **Visby**

"Sjömansjul på Hawaii". Till exempel. Jag köpte skivan för 19:50 och spelar den minst en gång varje jul. Den är inte särskilt bra, men kultig. De flesta låtar håller bara i ett sammanhang men gruppbilden med alla artister håller i evig tid.

Min vanliga fredagskväll/ Berra Green

► Berra Green brukar åka till Hemsebadet framåt fredag eftermiddag och baster en stund, sen far han hem och väntar på att hustrun kommer från jobbet. De kanske köpt med sig pota-

tissallad och lite annat från affären. Ofta blir rutinen densamma, båda är de vanemänniskor. Sedan är det alltid någon match på tv, båda är sportintresserade och de följer Allsvenskan

och Elitserien via Canal+. Ibland åker han till Visby och kollar Visby Roma. – Förr skulle man ut och slå runt, men det är några år sedan nu, säger han.

Fredagsbastu.

Fika vid mötet: Kaffe och "Vetlandabullar", en kvinna i Vetlanda som bakar och som köpts via släkt där. Supergoda, smälter i munnen.

Bakgrunden: Alla historier som finns om Berra Green – det är ju aldrig fel att träffa en legendar. När han sedan läser texten innan publicering och jag undrar om det där med att han drack en massa sprit kan stå kvar, säger han: "Jo, jo, det vet ju alla ändå!".

'Arg? Nej, jag är snäll, nästan för snäll'

Tanken var att träffa Suderlegendaren Berra Green och prata om livet vid sidan om idrotten.

Om allt det där andra, det som inte är hockey eller fotboll, utvisningar eller seriesystem.

Det visade sig vara dömt att misslyckas.

Det är som om allt han tagit sig för, alla tankar han tänkt, hänger ihop med sporten, de olika lag han tillhört är som markörer för minnet.

Så jag säger det, när vi suttit ett tag. • **Vad jag än frågar om svarar du med någonting om sport!**

– Jo, men idrotten är 90 procent av mitt liv, då blir det så.

Säger han, skratrar, och plirar med sina glada ögon.

Och jag som nästan varit rädd för att ta kontakt med denne 71-åring, för mig beskriven som buse och alltid arg.

Men det där kommer vi till.

► **Berra lever med Kerstin, hans andra hustru, i en grå villa i Alva. De har varit gifta i 25 år nu. Kerstin är på väg till jobbet när jag kommer, Apoteket i Hemse.**

Berra är pensionär och hundvakt. Det är sonen Kristoffers boxervalp som är dötter och busar. En vanlig dag i december och utanför faller säsongens första blötsnö.

■ ■ Det finns så många skrönor om Berra, så många historier, och vi ska återkomma till några av dem.

Men först till Gerum 1940. Det var där och då han föddes, Bertil, som yngst av nio syskon. Huset finns kvar i släkten, en systerdotter har den som sommarviste.

Pappa dog när Berra var tre och mamma fick sex barn under 15 att ta hand om. Klart det var knapert emellanåt.

Markerad 71-åring

Och han hade en farmor som var hård och barsk. Den virvel Berra hade i håret gillade hon inte, var där och tryckte. Så Berra brukade ställa sig i takdroppet för att få ner de där stråna så det någonting blev tytt.

– När jag var 15, spelade jag i Levides juniorlag i fotboll och blev Gotlands första proffs, haha. Mamma hade ju inte råd att köpa fotbollsskor, jag jobbade vid Möllan då och han köpte skor åt mig, jag minns det så väl, de kostade 42 kronor och jag fick betala av med en krona per mål. Jag gjorde 40 mål det året... de två sista kronorna efterskänkta han.

• **Vad drömde du om på den tiden?**

– Det var bara idrott i huvudet. Jag hade en äldre bror, Ivan, som spelade fotboll i Fardhem, så jag ville jag dit först. Det var ett av Gotlands bästa lag då... 57 gick jag dit och så vann vi serien.

Det var så den var, uppväxten. Ett ständigt trixande med bollarna, all ledig tid på is eller gräs. Han kan se tillbaka på en karriär med DM-tecken i ishockey, bandy, fotboll och tennis.

Det var inte länge sedan han lade av, för övrigt. Bära någon månad sedan. Han har spelat lite hockeybucky med Alva, men en axel har börjat krångla så nu får vara nog.

– Men kan du tänka dig att jag har

"Satt man i tio minuter kunde man ju ta sig ett bloss"

• Du och jag, Berra.

FAKTA/Berra

Namn: Bertil "Berra" Green. **Ålder:** 71. **Bor:** Villa i Alva. **Familj:** Hustrun Kerstin, barnen Marie och Kristoffer. **Yrke:** Pensionär. **En bra bok:** Släkte – Håkan Östlundh. **En bra skiva:** Gotländsk sommar natt – Ernie Englund.

BERRA OM KÄRLEK

Mitt under intervjun bad jag Berra Green berätta om kärlek. Vad är det, hur känns den?

– Ja, du... kärlek... när man har förtroende för varandra, litat på varandra... det är kärlek för mig, det känns bra. När man ställer upp. Hjälps åt. Det försöker vi göra, jag och Kerstin.

• En Suderlegendar nu och förr.

blivit punktmarkerad, 71 år och punktmarkerad, det är inte dåligt, va!

• **Men några andra drömmar hade du väl än Fardhems A-lag?**

– Jo, säger han och tänker en stund. Det hade man ju. Att komma med i Gotlandslaget. Det gjorde jag sen. Det var stort, det var ju det största som fanns här på Gotland.

► **Berra är utbildad konditor och arbetade på Redners i Hemse i 13 år och även ett halvår på ett kondis i Traneberg, Bromma. Men mesta tiden, 30 år, var han idrottsvaktmästare i Hemse.**

■ ■ Berra Green har inte varit Guds bästa barn genom åren. Det är hans eget sätt att uttrycka det.

Alla festkvällarna på Ekbacken i Garda, Högbjäng i Hemse eller när **Yngve Stoops** hawaiiorkerster spelade upp till dans i Lokrumme.

Han skratrar när han tänker sig dit. Kulörta lyktor i träden och en kvarting innanför västen, sedan var han kung.

– Då var det folk, du. Det kunde komma 1000 personer på en danskväll, och när man spelade hockey på uterinkarna, det var fullt. Det var mer socialt på den tiden, på något sätt.

Bubblande ismaskin

• **Var det bättre förr?**

– På sätt och vis. Man hade större krav på sig själv då. Det var vad man presterade som var viktigt, inte hur många gånger man tränade. Prestationen på planen var viktigare.

Så många skrönor jag hört om Berra Green. Och ni som var med, några av er som läser det här, vilka minnen ni lär bära på. Minnen från en tid som aldrig kommer tillbaka. Ett hockeylag i snart sagt varje socken; *Havdhem mot Eksta, Stånga mot Hemse.*

I dag står några av människans övriga övergivna kvar som hägkomster av något vackert.

Berra brukar snacka om det som varit med polarna, de som känt varandra alltid, där de sitter på "Bagarns" i Hemse om dagarna och gaggat över en kopp.

Berra var en hårding, klev aldrig undan, en glidare, en gudabenådd lirare, ett råskinn, en gamäng. Och så var och är han alltid arg. Eller hur det nu är.

• **Jag vågade knappt ringa dig för**

den här intervjun, jag tänkte att jag får väl en skopa för nåt jag skrivit eller inte skrivit. Du är ju alltid arg.

– Arg? Nej, jag är snäll, nästan för snäll. Men jag har alltid en åsikt och är inte rädd att framföra den. Och så hatar jag att förlora, det har jag alltid gjort.

• **Hur många tiominutersutvisningar fick du i hockeykarriären?**

– Man kunde ju få två tiominuturer, fick man en tredje åkte man av isen. Och så blev det ju några gånger. En gång mötte vi Skuru och en av deras spelare sa "Du har piss i huvet, din jävel"... då drog jag till honom på hakan så han stöp!

• **Och när du satt i bålet skickade du de yngre att hämta dina cigaretter.**

– Jo, haha, satt man i tio kunde man ju ta sig ett bloss... men det var ju andra tider då, det måste man komma ihåg.

• **Och så satte du på brudar i pausen, har jag hört.**

– Jo, jo... i Vamlingbo fick de skum mjölk från mejeriet och spola isen med, den var alldeles vit och så var det en massa brudar där och då var man ju tvungen att bry sig om dem lite också.

Säger Berra, vad det nu hade med isen att göra. Dock är den vita isen en parallell till vad han försökte med som isvaktis i Hemse. Han hade hört att med lite diskmedel blir isen ännu bättre...

– ...men jag hällde det i fel tank så hela ismaskinen blev full av lödder när den körde.

► **Berra pratar och berättar, plockar fram gamla tidningsklipp, visar, minns; sex mål i den matchen, elva i den. Ett långt härligt idrottsliv.**

Men det har också haft sitt pris. Båda höfterna är bytta och han överlevde ett ammoniakläckage i Hemse ishäll för 20 år sedan. Då tvingades han operera båda lungorna.

■ ■ En höstdag för två år sedan var Berra på gården och högg ved, men kände sig inte riktigt bra och gick in för att lägga sig en stund. Det var hustrun som hittade honom. På lasarettet gavs sedan besked: en mindre propp i hjärnan.

– "Det visar ju att jag har en hjärna", sa jag, men läkaren tyckte inte det var något att skämta om.

Berra är återställd efter incidenten, känner sig i form och fick, säger han, inga men.

• **Vad gjorde den händelsen med dig som människa?**

– Jag tänker aldrig på det där, faktiskt. Jag tänker nog mer på morgondagen, på det som ska komma.

• **Hur ser drömmarna ut i dag?**

– Att det ska bra för Fardhem när fotbollen drar igång, de gick ju upp i fastlandsserien och grabben står i mål där.

Mer än så säger han inte om det, jag som inbillade mig att en händelse av det slaget skulle ge ett nytt perspektiv på livet. Men kanske har det gjort det ändå, kanske har han blivit lite gladare och ännu mer ödmjuk, så säger en del jag talat med.

Vågade inte flytta

Berra Green har varit Sudret trogen i alla år, ett halvårs utflykt till kondiset i Traneberg undantaget.

Den perioden inleddes för övrigt på ett konditori i Nyköping, där fick han avtalsenlig veckolön men inte de extra svarta pengar som var brukligt då, så efter 14 dagar tog Berra av förklädlet, bad ägaren dra åt helvete och gick därifrån. Men kanske kunde historien tagit en annan vändning om han verkligen vågat flytta norrut den där hösten 1964.

Allt var klart med hockeylaget Skellefteå AIK, jobb och bostad ordnad... men modet svek.

– Att flytta var stort på den tiden, i dag pendlar folk runt jorden, men det var annorlunda då... jag hoppade av i sista stund. Jag vågade inte.

• **Har du reflekterat över hur allt kunde blivit?**

– Du, det har jag funderat på många gånger. Jag hade ett bra skott, jag var riktig-skytt vilket var ovanligt på den tiden... det är tur man inte vet. Och det gör inget, det är bra som det är nu.

• **Du slutade som aktiv när du var dryga 50, fanns det någon sorg i det? Det var ju en så stor del av din identitet.**

– Sorg...nej, det tycker jag inte. Och det är ganska skönt att stå bredvid, jag har årskort på Fardhem IP och går på mycket annat också, det är kul.

• **Känner du dig legendarisk?**

– Legendarisk? Nej, nej. Men jag har varit med om mycket och ställt till mycket bekymmer, haha.

■ ■ Ett helt liv bland svett och liniment, isoleringstejp och benskydd. Ett bra liv, i såväl imperfekt som presens.

• **71, Berra. Hur gammal var det när du var 25?**

– Hemskt gammalt, det räckte med 50 så var man slut. Men då klädde sig 50 åringar med hatt och svart rock, det var annorlunda, nu är 50 ingenting.

• **Och hur gammalt är 71 år nu?**

– Som 40, 45 ungefär, det är så jag känner mig. Och jag har alltid umgåtts mycket med ungdomar, ibland är det som en ungdomsgård här hemma med Kristoffers polare, det är roligt. På min tid var man mest ute och drack sprit.

Magnus Ihreskog

magnus.ihreskog@gotlandstidningar.se
0498-20 24 10

SUDERLEGENDAR. Berra Gren i Hemse BK:s gröna dress omkring 1970. När någon av lagets yngre spelare kom fri tvingade Berra dem att vänta tills han hann ifatt så han fick göra målet. Det gällde såväl hockey som fotboll. "Vadå, de var ju yngre, lite fostran skulle de väl ha" som han säger.

FOTO FRÅN GT-S ARKIV, FOTOGRAF OKÅND

Du&jag nästa vecka: 14-åringen som varit utsänd reporter i Bryssel

Spalten

Jag skulle vilja slå de där nio siffrorna igen

I MORGON KLOCKAN tre sätter jag mig med familjen för att se "Kalle Anka och hans vänner". Det har jag sett varje jul så länge jag kan minnas. Det är då julen börjar, då vi äntligen kan pusta ut.

Jag tycker husvagnsemestern är roligast, särskilt den lilla sekvensen där de äter majskolvar och det knattrar och plingar som på en gammal Facit.

Sedan, om vi har tur, kommer tomten och därefter är det dags för köttbullarna att dofta i huset. Inga märkvärdigheter där, men silen är viktig och osten och leverpastejen. Skin-kan skulle jag kunna hoppa över.

JAG KOMMER IHÅG när Arne Weise var julvärd i tv, när han tände ljuset, lade huvudet på sned och med eftertänksam min bad oss tittare tänka på de vi haft kära men som inte längre är med oss. Jag har alltid undrat hur det kommer att kännas.

Både pappa och mamma fick ju vingar i år, så i morgon får jag veta.

Jag tänker mig att vi i vår lilla familj sitter tätt tätt intill varandra i soffan när vi ser detta tecknade julevangelium.

BARA NÅGRA YTTERST få av alla jular har jag firat utan mor och far. De spelade alltid en julsjunga med Vikingarna, jag brukade få en skjorta och några par kalsonger, jag gav dem var sin bok, sedan åt vi mamas inlagda sill och såg på tv. Ibland, när de hade bättre syn, lade vi pussel, vi hade ett skitstort 1000 bitars på nåt österrikiskt slott som vi aldrig lyckades lägga klart.

Några jular har jag firat på annat håll, men då alltid med ett gnagande dåligt samvete för att de sitter ensamma under julens stjärna utan sitt enda barn.

På förmiddagen har vi vid dessa tillfällen ringt varandra och önskat god jul.

DEN HÄR JULEN slipper jag känna att jag möjligen sviker. Vi firar i svärfars fritidstuga i Härjedalen, åker i längdspåren, badar bastu och kanske pippar en smula.

Min värld rubbades inte när pappa och mamma gav sig av, de var till åren och det mesta som kom ur det var egentligen gott, jag är tacksam att ingen av dem tvingades tillbringa en jul ensam.

Men jag står numera först i kön och jag har inte längre någon att ringa för att få stöd, de där samtalen var som ett ankare utan vilket allt var på drift. Jag är där nu, där det inte är givet att uppväxtens föräldrar finns kvar, de som alltid fanns där med bullar och mjölk, de som alltid skulle finnas.

Jag skulle vilja slå de där nio siffrorna i min barndoms telefonnummer för att höra om någon svarar, jag skulle vilja höra deras röster igen, jag skulle vilja önska dem en riktigt god jul.

ISTÄLLET ÖNSKAR JAG i morgon våra egna små en fin dag med kramar och något litet i en morgonstrumpa. Det är deras minnen jag är med om att bygga nu, deras hägkomster av någonting, hoppas jag, ljus och enastående vackert.

MAGNUS IHRESKOG

